

การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง: ศึกษาการหาเสียงเลือกตั้งวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 เขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่

Politic of Election: A Study of July 3, 2010 Election Constituency 5, Chiang Mai Province

สุรัชย์ ตังมกรา¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 เขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งที่ความนิยม ประสบการณ์ทางการเมือง และผลงานส่วนบุคคลน้อยกว่าผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคชาติไทยพัฒนา ขณะเดียวกันยังต้องการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เรียกว่า “กลุ่มคนเสื้อแดง” ระหว่างการเลือกตั้ง ซึ่งทำให้การเมืองเรื่องการเลือกตั้งมีความซับซ้อนน่าสนใจกว่าการหาเสียงโดยผู้สมัครจากพรรคการเมือง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งและแนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ร่วมซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า ชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไปของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยเกิดจากการเคลื่อนไหวของชมรมคนรักฝาง แม่ฮาย ไชยปราการ กลุ่มคนเสื้อแดงที่มีการวางยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีในการเลือกตั้งอย่างเป็นระบบและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันระหว่างคนเสื้อแดงและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้รู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ผ่านความทุกข์ยากร่วมกัน มีศัตรูร่วมกัน และต่อสู้เพื่อสิ่งเดียวกัน ในอีกด้านคณะกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยนำเสนอนโยบายและผลงานที่เหนือกว่าคู่แข่ง มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกเลือกตั้งและชุดปฏิบัติการต่างๆ ฉะนั้นทั้งชมรมฯ และคณะกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งต่างทำงานสัมพันธ์กัน เพื่อสร้างกระแสพรรคเพื่อไทย กระแสนเสื้อแดงและการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย สรุป คือ ชัยชนะของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยในเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผลจากการวางยุทธศาสตร์ของกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองในนามกลุ่มคนเสื้อแดงมากกว่าจะมาจากคุณสมบัติและการหาเสียงของผู้สมัคร

Abstract

The objective of the study was to explore why a candidate from Pheu Thai party won the election in the electoral district 5 in Chiang Mai provinces held on 3 July 2011 in spite of his inferior popularity, political experience and personal achievement to the candidate from Chat Thai Pattana party. Moreover, this study also aimed to analyze the Red-Shirt political movement's strategies during electoral campaign period. The linkage between the movement, the party, and the candidate had made politics of election complicated and more interesting than a normal campaign run only by a candidate. The main political concepts used to structure the research are the following: Election campaign and collective identity. The qualitative research methods used in the study comprise documentary and in-depth interviews.

The results of the study indicated that the reasons Pheu Thai party's candidate won the election mainly because of the strategies employed by the local

ข้อมูลบทความ

ส่งบทความ 28 สิงหาคม 2557
ตอบรับ 3 มีนาคม 2558
เผยแพร่ออนไลน์ 28 เมษายน 2558

คำสำคัญ

การเลือกตั้ง
การรณรงค์หาเสียง
กลุ่มคนเสื้อแดง
Election
Election Campaign
Red Shirt Group

¹ นักศึกษา นิติรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: kook.st32@gmail.com

political group in Fang, Mae eye and Chaiprakarn district. These political groups were a part of the Red Shirt movement which executes their movement according to the current political situation. The notable strategy was to build “common identity” between the Red-Shirt and the voters, through awareness of shared grievance and adversarial attribution. This has made them feel they were on the same side, fight for the mutual goals. In other way, Pheu Thai party also had better political campaign by promoting their good achievement in the past and presenting people with better policy than their adversaries. This was in complies with the establishment of the election headquarter with multi-operative team such as the local political group and advertisement team who were working in conjunction to much party support. The flow of the Red Shirt supporter and their political ideology to fight for democracy has resulted in the way that convince people of this electoral district to make their vote base on the party choices rather than personal qualification.

บทนำ

การรัฐประหารวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ล้มล้างรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ส่งผลให้จำนวนผู้ไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหารเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและออกมาเคลื่อนไหวต่อต้านการรัฐประหาร โดยเฉพาะกลุ่มชนชั้นกลางระดับล่างทั้งในเขตเมืองและชนบท คนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากนโยบายประชานิยมมากที่สุด แกนนำเคลื่อนไหวหลัก คือ กลุ่มนักการเมืองสังกัดพรรคไทยรักไทย เนื่องจากมีความพร้อมในการระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งกำลังคนและกำลังเงินทำให้กลุ่มกิจกรรมต่างๆ ตัดสินใจเข้าร่วมกับกลุ่มนักการเมืองในชื่อองค์กรแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (นปก.) ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ภายหลังจากการบริหารองค์กรที่หละหลวม ขาดการวางแผนและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการต่อสู้ ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีความชัดเจนขึ้นทั้งโครงสร้าง การทำงาน แนวนโยบาย แผนงานและยุทธศาสตร์การต่อสู้ ในชื่อใหม่ว่า นปช. แดงทั้งแผ่นดิน

การเคลื่อนไหวของกลุ่ม นปช. แดงทั้งแผ่นดิน ขยายวงกว้างจากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาค ในกรณีจังหวัดเชียงใหม่

ชาวบ้านในเขตเลือกตั้งที่ 5² จำนวนมากรู้สึกถึงความไม่เป็นธรรมที่รัฐบาลพรรคพลังประชาชนถูกยุบ ชาวบ้านกลุ่มแรกๆ ที่เดินทางเข้าร่วมชุมนุม ณ กรุงเทพมหานคร ช่วงต้น พ.ศ. 2552 คือ ชาวบ้านหมู่บ้านสันทรายคองน้อย อำเภอฝาง ร่วมกับกลุ่มเชียงใหม่ 51 ภายหลังจากกลับมาจากการชุมนุมจึงร่วมกันก่อตั้ง “ชมรมคนรักฝางแม่ฮอย ไชยปราการ”

เมื่อมีการประกาศพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรให้มีการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 พรรคเพื่อไทยต้องการชนะการเลือกตั้งเพื่อกลับไปเป็นรัฐบาลอีกครั้ง การเลือกตั้งครั้งนี้ถือเป็นเดิมพันที่สูงของพรรคเพื่อไทยและกลุ่มคนเสื้อแดงทั้งประเทศ แม้จังหวัดเชียงใหม่จะเป็นบ้านเกิดของอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ และเป็นฐานที่มั่นสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของกลุ่มคนเสื้อแดง โอกาสชนะการเลือกตั้งครบทั้ง 10 เขต มิใช่เรื่องง่าย โดยเฉพาะเขตเลือกตั้งที่ 5 พรรคเพื่อไทยประเมินว่าผู้สมัครจากพรรคชาติไทยพัฒนามีโอกาสชนะการเลือกตั้งมากกว่า แม้ว่าทั้งสองจะเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกันก็ตาม³ ประกอบกับผลงานในอดีตและคุณสมบัติส่วนบุคคล⁴ ที่มีความได้เปรียบผู้สมัครพรรคเพื่อไทยมาก

² เขตเลือกตั้งที่ 5 ประกอบด้วย อำเภอฝางและอำเภอแม่ฮอย (ยกเว้นตำบลแม่ข่า) แต่การเคลื่อนไหวของชมรมคนรักฝาง แม่ฮอย ไชยปราการ นับรวมอำเภอไชยปราการด้วย ซึ่งทั้งสามอำเภอแยกตัวออกมาจากอำเภอฝาง

³ ก่อนการเลือกตั้งครั้งนี้จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 4 เขตเลือกตั้ง มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 11 คน เขตเลือกตั้งที่ 3 มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 คน ภายหลังจากจังหวัดเชียงใหม่เปลี่ยนแปลงจำนวนเขตเลือกตั้งเป็น 10 เขตๆ ละ 1 คน เขตเลือกตั้งที่ 3 เปลี่ยนเป็นเขตเลือกตั้งที่ 5

⁴ นายไกร ดาบธรรม ผู้สมัครพรรคชาติไทยพัฒนา เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่ฮอยและตำแหน่งรองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัลดีเด่นหลายรางวัล เช่น รางวัลแพทย์ชนบทดีเด่น รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น รางวัลคนดีของสังคมสุภาพบุรุษไทย รางวัลครูบาศรีวิชัย และรางวัลเสมาคุณูปการ หลังจากนั้นลาออกเพื่อลงสมัครสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2549 ได้รับเลือกตั้งด้วยคะแนนอันดับหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ 145,196 คะแนน และลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550 สังกัดพรรครวมใจชาติพัฒนาซึ่งได้รับเลือกสมัยแรก ภายหลังจากพรรคชาติไทยพัฒนา พ.ศ.2554

งานวิจัยนี้ต้องการศึกษากระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ยุทธศาสตร์ อันนำไปสู่ความสำเร็จในการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทย เนื่องจากพรรคเพื่อไทยประเมินโอกาสที่จะได้รับชัยชนะในเขตเลือกตั้งนี้น้อยกว่าเขตอื่น แต่ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยได้รับชัยชนะที่ห่างคู่แข่งสำคัญขาดลอย ขณะเดียวกันการศึกษานี้ต้องการศึกษาการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนเสื้อแดงในพื้นที่ว่า มีผลต่อชัยชนะของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งศึกษายุทธศาสตร์ ยุทธวิธีในการตั้งคะแนนนิยมและการสนับสนุนของมวลชน ซึ่งส่งผลต่อชัยชนะของผู้สมัคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากำเนิดยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของกลุ่มคนเสื้อแดงในเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงและการสนับสนุนผู้สมัครพรรคเพื่อไทย
2. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจยุทธศาสตร์ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาผลการเลือกตั้งจากแง่มุมการกำเนิดของกลุ่มคนเสื้อแดงในพื้นที่ว่ามีวัตถุประสงค์การจัดตั้งรูปแบบองค์กรอย่างไรและในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 กลุ่มคนเสื้อแดงมีการกำหนดและดำเนินการด้านยุทธศาสตร์และยุทธวิธีอะไรบ้างซึ่งส่งผลต่อชัยชนะของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย นอกจากนี้ เพื่อทราบถึงยุทธศาสตร์ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย เนื่องจากในการวิจัยนี้มีวิธีการศึกษาแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจึงมีข้อจำกัดมากมาย โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลระดับลึกทำให้ผู้วิจัยจำเป็นต้องเน้นศึกษาผู้สมัครพรรคเพื่อไทยเป็นสำคัญ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative) ด้วยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) และการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ทั้งหมดจำแนกได้ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบด้วย ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกระดับแกนนำและบุคคลสำคัญ อาศัยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เช่น แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดงระดับต่างๆ ภายในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ ประกอบด้วย ข้อมูลจากประวัติศาสตร์ บทความและสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1) กำเนิดยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของกลุ่มคนเสื้อแดงในเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงและการสนับสนุนผู้สมัครพรรคเพื่อไทย 2) ยุทธศาสตร์ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย

กำเนิดยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของกลุ่มคนเสื้อแดงในเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงและการสนับสนุนผู้สมัครพรรคเพื่อไทย

การรัฐประหารวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ส่งผลให้ชาวบ้านจำนวนหนึ่งในพื้นที่อำเภอฝาง แม่เอย ไชยปราการ ตัดสินใจเข้าร่วมการชุมนุมที่กรุงเทพมหานครซึ่งตรงกับการจัดรายการ “ความจริงวันนี้สัญญา” ครั้งที่ 2 ณ สนามราชมังกลาภิบาลสถาน เมื่อกลับมาถึงผู้เข้าร่วมชุมนุมจึงก่อตั้งชมรมคนรักฝางแม่เอย ไชยปราการ เพื่อรวบรวมผู้ไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหารอย่างไรก็ตาม ปฏิเสธไม่ได้ว่าสมาชิกจำนวนไม่น้อยยังคงชื่นชอบอดีตนายกรัฐมนตรี

ความสำเร็จในการเลือกตั้งทั่วไปของพรรคไทยรักไทย และพรรคพลังประชาชนเกิดจากความสามารถในการปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงไว้ นโยบายจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่มีผลต่อชัยชนะและการสนับสนุนของประชาชน กระนั้นยังมีองค์ประกอบอื่นที่ทำให้เขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่มีความโดดเด่นแม้อัตลักษณ์บางอย่างที่หยิบยกมาอาจคล้ายคลึงกับกลุ่มคนเสื้อแดงอื่นๆ ทว่ากลับมีความแตกต่างตามบริบทของพื้นที่บ้างในบางประการ อัตลักษณ์ร่วมดังกล่าวประกอบด้วย

1. การเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากนโยบายเขตเลือกตั้งนี้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มอำเภอรอบนอกซึ่งห่างจากตัวอำเภอเมืองเชียงใหม่มากกว่า 150 กิโลเมตรด้วยระยะทางที่ห่างไกลทำให้ชาวบ้านต้องพึ่งพาตนเองมากกว่า

รอความช่วยเหลือจากรัฐและไม่ได้รับการสนับสนุนด้าน
สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานมากนัก ส่งผลให้ชาวบ้านต้องต่อสู้เรียกร้องสิทธิต่างๆ กับภาครัฐและนายทุนด้วยตัวเอง

เมื่อพรรคไทยรักไทยได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง
ทั่วไปด้วยการนำเสนอนโยบายประชานิยมที่มุ่งเน้นประชาชนเป็น
จุดศูนย์กลางในการกำหนดนโยบาย โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจนเขต
เมืองและชนบท รวมถึงเกษตรกรรายย่อย

ความสำคัญของนโยบายเหล่านี้ช่วยให้ชาวบ้าน
ในพื้นที่มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาหาเลี้ยงชีพ มีโอกาส
พัฒนาคุณภาพชีวิต ลดความเสี่ยงจากการไม่ได้รับหลักประกัน
หรือสวัสดิการอื่นๆ จากรัฐและเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์
ระหว่างชาวบ้านกับผู้ถือสิทธิ์ท้องถิ่นให้มีความทัดเทียมมากขึ้น
เช่น เงินกองทุนหมู่บ้านช่วยให้ชาวบ้านร่วมกันจัดสรรเงินให้เกิด
ประโยชน์สูงสุด เสริมสร้างการดำเนินงานและกระจายรายได้ภายใน
ชุมชน อีกทั้งเสริมสร้างแนวคิดริเริ่มการเป็นผู้ประกอบการราย
ย่อยหรือนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค ช่วยชาวบ้านลดค่าใช้จ่าย
ด้านการรักษาพยาบาล เพื่อนำเงินดังกล่าวใช้จ่ายในเรื่องจำเป็น

2. การถูกกลืนสิทธิทางการเมือง

นโยบายหาเสียงส่วนใหญ่ของพรรคการเมืองไทยมัก
ไม่ให้ความสำคัญต่อกลุ่มคนยากจนหรือบุคคลชายขอบ นับตั้งแต่
พรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนดำรงตำแหน่งรัฐบาล
ความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับพรรคการเมืองได้เปลี่ยนแปลง
กล่าวคือ พรรคการเมืองไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป ชาวบ้านรู้สึกว่
ตนเองมีความสำคัญหรือมีตัวตนในทางการเมือง สิทธิที่พวกเขา
มีถูกใช้และรับรองผ่านการเลือกตั้งผู้นำและพรรคการเมืองที่ให้
ประโยชน์

การรัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ทำลาย
รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งและผลิตนโยบายที่ให้ประโยชน์ ทำให้
ผู้เลือกพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนรู้สึกถึงความ
อยุติธรรมและถูกพรากสิทธิ์ที่มี ความรู้สึกนี้ถูกถ่ายทอดไปยัง
ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบร่วมกัน สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการรวมตัว
และการสร้างความเป็นคู่ตรงข้ามกับอีกฝ่าย (we and us) (อาทิตย
วงศ์ทิตกุล, 2549) ประกอบกับเหตุสลายการชุมนุมช่วยเร่ง
ความขัดแย้งให้มีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น คำว่า ความอยุติธรรม
สองมาตรฐาน ไพร่-อำมาตย์ จึงถูกสร้างให้เกิดการแบ่งแยก
ระหว่างผู้ที่ได้รับการปฏิบัติหรือมีสถานภาพทางสังคมที่ต่ำกว่า

3. การสร้างความเป็นท้องถิ่น

ระยะทางที่ห่างไกลทำให้อำเภอฝาง แม่ฮาย ไชย
ปราการ มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่น ความรู้สึกเป็น

ชุมชนเดียวกันจึงเกิดขึ้นมา ซึ่งต่อมาภายหลังได้พัฒนาสู่การแยก
ตัวเป็นจังหวัดฝาง ประเด็นนี้มีทั้งผู้สนับสนุนและคัดค้าน จุดยืน
ของชมรมฯ ต่อประเด็นนี้ คือ การสนับสนุนให้แยกตัวเป็นจังหวัด
ความเป็นท้องถิ่นนิยมยังสะท้อนผ่านการต่อสู้หรือการใช้
วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นเสริมสร้างและยึดเหนี่ยวสมาชิก
ไว้เช่น การทำบุญในงานเทศกาลหรืองานสำคัญภายในท้องถิ่น
ชมรมฯ ได้สนับสนุนและแสดงออกถึงการมีอยู่ผ่านการใช้
สัญลักษณ์ไม่ว่าจะเป็น สีแดง ตุ๊กตาสัญลักษณ์ประจำชมรมฯ เป็นต้น
ฉะนั้น ความเป็นคนท้องถิ่นลุ่มแม่น้ำเดียวกัน ถูกใช้เพื่อสร้างความ
เป็นพวกเดียวกัน กีดกันคนถิ่นอื่นซึ่งในการเลือกตั้ง ความเป็นท้องถิ่น
ถูกหยิบใช้ในการรณรงค์หาเสียง

4. การอุทิศตนเพื่อองค์กร

จากอัตลักษณ์ร่วมทั้งสามข้างต้น ถ้าขาดการจัดวาง
องค์กรที่ดีและการสร้างความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันแล้ว การขับ
เคลื่อนและการรักษาระดับความเข้มข้นของการรวมตัวจะไม่เข้มข้น
ชมรมฯ ได้สร้างชุดความคิดหลักขึ้นมา ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ
การต่อสู้โค่นล้มระบอบอำมาตย์ พิทักษ์รักษาประชาธิปไตยและ
ปกป้องรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งที่เป็นผู้สร้างนโยบายที่พวกเขา
ได้รับประโยชน์ ฉะนั้น การสร้างความจงรักภักดีย่อมมีผลต่อ
การดำรงอยู่ขององค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและช่วยดึงดูดความ
สนใจจากประชาชนในพื้นที่ ฉะนั้น การสร้างความอุทิศตนสะท้อน
ผ่าน 1) การรับสมัครสมาชิกไม่จำกัดจำนวน 2) การจัดโครงสร้าง
ชมรมฯ แนวราบ 3) การตัดสินใจกระทำผ่านเสียงส่วนใหญ่ของที่
ประชุมคณะกรรมการใหญ่ และรับฟังเสียงสะท้อนจากสมาชิกที่
เห็นต่าง ทั้งหมดช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของชมรมฯ ร่วมกัน

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมสำคัญต่างๆ เพื่อเน้นย้ำ
เป้าหมายการต่อสู้ การระลึกถึงผู้เสียชีวิตที่มีอุดมการณ์เดียวกัน
และการรักษาความทรงจำร่วม (Collective Memories) ของ
เหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกระตุ้นและรักษาระดับความเข้มข้นของ
การเป็นผู้อุทิศตนเพื่อชมรมฯ ขณะเดียวกันการสร้างความ
ชัดเจนของวาทกรรม ไพร่-อำมาตย์ คือ การสร้างอัตลักษณ์ร่วม
(Collective Identity) ระหว่างคนเสื้อแดง เพื่อสร้างความมีศัตรู
ร่วม (Adversarial Attribution) รองรับการเคลื่อนไหวว่าพวกเขา
สู้เพื่ออะไร

การโค่นล้มระบอบอำมาตย์ประชาธิปไตยจึงเป็นเป้าหมาย
สำคัญของการต่อสู้ของ นปช. แดงทั้งแผ่นดิน และกลุ่มคนเสื้อ
แดงทั่วประเทศ ด้วยเหตุนี้อัตลักษณ์ร่วมกับการมีศัตรูร่วมต่าง
สนับสนุนกันและกัน เพราะอัตลักษณ์ร่วมทำให้สมาชิกในกลุ่ม
เหมารวมและให้ภาพกลุ่มตรงข้ามในมุมมองเดียวตามที่กลุ่มอยาก

ให้เป็น ทำให้แบ่งแยกพวกเรา-พวกเขา (Bernd & Bert, 2001) แม้ความจริงลักษณะความสัมพันธ์ทางการผลิตนี้จะไม่ได้อยู่แล้วก็ตาม

เมื่อทุกคนรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน (we) แตกต่างจากพวกอื่น (us) การตระหนักถึงความเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์และประสบการณ์ร่วม รวมทั้งเชื่อมโยงถึงการกระตุ้นให้กลุ่มแสดงตัวตนและการนำเสนอภาพลักษณ์ของกลุ่มต่อสาธารณะว่ากลุ่มตั้งขึ้นมาอย่างไร เพื่ออะไร และต้องการอะไร (Bernd & Bert, 2001) ดังนั้น อัตลักษณ์ร่วม (collective identity) จึงเป็นภาพของความสำเร็จในการดึงกลุ่มคนที่มีความคิดเหมือนกันมารวมตัวกัน และเป็นกระบวนการสำคัญในการขับเคลื่อนมวลชนเสื้อแดงทุกระดับ

สิ่งที่น่าสนใจ คือ การรับรู้ของประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานของกลุ่มคนเสื้อแดง คือ ยากจน ด้อยการศึกษา ชักจูงง่ายด้วยเงินและมีปากของนักการเมือง แต่นักวิชาการบางท่านอย่าง อภิชาติ สถิตนิรามัย (2552) ชี้ว่ากลุ่มคนเสื้อแดงส่วนใหญ่ประกอบอาชีพลักษณะผู้ประกอบการรายย่อยภาคเกษตรกรรม หรือ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2551) อธิบายว่าคนเสื้อแดงเป็นชนชั้นกลางระดับล่างในชนบท (และในเมือง) ฉะนั้น กลุ่มคนเสื้อแดงไม่ใช่กลุ่มคนที่ยากจนที่สุด ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มคนเสื้อแดงในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ มิได้ประกอบด้วยคนจนที่สุดเท่านั้น สมาชิกจำนวนไม่น้อยเป็นกลุ่มชนชั้นกลางระดับล่าง-กลาง และบางส่วนเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ รวมถึงกลุ่มข้าราชการพลเรือนและข้าราชการระดับท้องถิ่น ดังนั้น ด้วยหลักการต่อสู้พื้นฐาน คือ การเรียกร้องประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองจากทหารด้วยการรัฐประหารและกลุ่มอำมาตย์ ตลอดจนสนับสนุนรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมมีหลากหลายกลุ่มอาชีพ ฐานะ เศรษฐกิจ และอุดมการณ์ทางการเมือง สมาชิกชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ จึงมีลักษณะข้ามชนชั้น (cross class)

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ มีความเกี่ยวข้องกับพรรคเพื่อไทยในฐานะพันธมิตร การก่อตัวของชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ เป็นผลจากการรัฐประหารรัฐบาลพรรคไทยรักไทย จึงเป็นเรื่องยากที่จะแยกความชัดเจนระหว่าง พ.ต.ท. ดร.ทักษิณกับประชาธิปไตยจากมุมมองของชาวบ้าน ทั้งสองเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน ขึ้นอยู่กับสมาชิกให้ความสำคัญต่อประเด็นใดมากกว่า ถ้าจะกล่าวถึงบทบาทของอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณนั้น เป็นเพียงพันธมิตรเชิงสัญลักษณ์ทางขวัญกำลังใจที่สนับสนุนการต่อสู้ของชมรม

คนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ส่วนความสัมพันธ์กับพรรคเพื่อไทย ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ สร้างระยะห่างพอสมควร เนื่องจากชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ต้องการคงสถานะพันธมิตรมิใช่แขนขาของพรรคเพื่อไทย เป็นไปตามยุทธศาสตร์ 2 ขา คือ ประสานการเคลื่อนไหว การต่อสู้ของประชาชนเข้ากับการต่อสู้ของการเมืองในระบบ (เอกสารประกอบการศึกษาของผู้ปฏิบัติการ นปช. แดงทั้งแผ่นดิน พ.ศ. 2555, 2555) พรรคเพื่อไทยเป็นการต่อสู้ในระบบที่ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ต้องช่วยเหลือ

นับตั้งแต่ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการยุบสภา เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้ง คณะกรรมการระดับต่างๆ และสมาชิกของชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ช่วยประชาสัมพันธ์นโยบายพรรคและผลงานของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย โน้มน้าวผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ช่วยอำนวยความสะดวกเวลาผู้สมัครลงพื้นที่ปราศรัยและประสานการทำงานกับคณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย นี้คือบทบาทของชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ในห้วงเวลาก่อนการเลือกตั้งถึงวันเลือกตั้ง การเลือกตั้งครั้งนี้มีความสำคัญต่อกลุ่มคนเสื้อแดง ทั้งในแง่การตัดสินใจเลือกผู้นำประเทศ พรรคการเมืองที่ให้ประโยชน์แก่พวกเขาและการดำรงอยู่ของคนเสื้อแดงทั้งประเทศ รวมถึงความอยู่รอดของชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ

ลำพังการสังกัดพรรคเพื่อไทย การวางแผนที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการหาเสียงไม่เพียงพอจะชนะผู้สมัครจากพรรคชาติไทยพัฒนา การช่วยเหลือของชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ เป็นปัจจัยสำคัญซึ่งช่วยชี้ขาดผลการเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ กำหนดยุทธศาสตร์เฉพาะห้วงเวลาเลือกตั้งให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเลือกตั้งทั่วไปของพรรคเพื่อไทยในจังหวัดเชียงใหม่ คือ “ชนะยกจังหวัด” ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ถือว่าพรรคเพื่อไทยเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ในระบบรัฐสภา บุคคลใดก็ตามลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทย บุคคลนั้นย่อมได้รับการสนับสนุน ผ่านยุทธวิธี ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ

ข้อได้เปรียบของชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ คือ การมีสถานีวิทยุเป็นของตนเองออกอากาศรายงานความรู้เชิงการเมือง รายการบันเทิงและสร้างจิตสำนึกความเป็นพวกพ้องให้เกิดขึ้น รวมถึงการระดมมวลชนในช่วงเวลาจำเป็นหรือมีเหตุการณ์สำคัญ เช่น การลงพื้นที่ของนางสาวยิ่งลักษณ์ ช่วยผู้สมัครหาเสียง คณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรค

เพื่อไทยต้องประสานให้นามวลชนประจำจุดต่างๆ ในปริมาณเหมาะสมเพื่อเข้าฟังการปราศรัย หลังจากนั้นคณะกรรมการระดับต่างๆ และสมาชิกถูกข่าจะกระจายข้อมูลต่อไปหรือในช่วงเวลาก่อนการเลือกตั้ง 10-15 วัน ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุขอให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกมาใช้สิทธิเลือก “คนดีมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยและรักความเป็นธรรมถูกต้อง” เหตุที่ไม่ระบุชื่อผู้สมัครพรรคเพื่อไทย เนื่องจากไม่ต้องการแสดงตนสนับสนุนมากเกินไป ซึ่งเป็นไปตามนโยบายสร้างระยะห่างที่เหมาะสมระหว่างสองฝ่าย คำว่า “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” และ “รักความเป็นธรรม” สื่อความหมายถึง พรรคเพื่อไทย

2. การสร้างข่าว

การสร้างข่าวโจมตีคู่แข่งชั้นทางการเมืองคนสำคัญในเขตเลือกตั้งที่ 5 มีความรุนแรง ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ อาศัยข้อได้เปรียบด้านจำนวนสมาชิกและการจัดตั้งองค์กรอย่างมีระบบ ครอบคลุมทุกระดับ ประกอบการจัดตั้งชุดข่าวและชุดเฉพาะกิจเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย รูปแบบการทำงาน คือ การจัดวางสมาชิกและคณะทำงานตามจุดต่างๆ เพื่อส่งหรือกระจายข่าวเกี่ยวกับด้านดีของผู้สมัคร ประชาสัมพันธ์นโยบายพรรคเพื่อไทยอย่างเข้มข้น แก่ข่าวจากฝ่ายตรงข้ามทั้งหมดเพื่อสร้างกระแสพรรคเพื่อไทยให้ขยายสู่ผู้ลงคะแนนเลือกตั้งทุกคน

3. การแทรกซึม

ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ มีสมาชิกครอบคลุมทุกระดับและก่อตั้งมาเป็นเวลามากพอที่จะทราบข้อมูลความเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง นโยบายใดที่คนในพื้นที่ชื่นชอบและพื้นที่ใดเป็นของคู่แข่ง ในห้วงเวลาก่อนการเลือกตั้งสมาชิกของชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ จัดชุดปฏิบัติการพิเศษประชุมร่วมกับคณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย เพื่อแฝงตัวเข้าไปในกลุ่มหัวคะแนนและฐานคะแนนเสียงของผู้สมัครพรรคชาติไทยพัฒนา จำนวนสมาชิกที่มากทำให้ฝ่ายตรงข้ามไม่สามารถหลีกเลี่ยงการแทรกซึม ส่งผลให้ยุทธศาสตร์ยุทธวิธี การกิจตั้งคะแนนและความเคลื่อนไหวทั้งหมดไม่เป็นความลับอีกต่อไป

4. การสร้างกระแสสื่อ

การนำเสนอนโยบายพรรคประกอบกับการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยและบางส่วนเรียกร้องให้อดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ กลับประเทศ ทั้งหมดครอบคลุมกลุ่มคนสื่อ

ทุกรูปแบบภายในชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ การสร้างกระแสสื่อแฉให้เกิดขึ้นต้องอาศัยการทำงานอย่างเป็นระบบระหว่างสมาชิกชมรมกับคณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้ง ด้วยคะแนนความนิยมเป็นรองทั้งสองมีความเห็นร่วมกันว่าต้องสู้ด้วยพรรคและนโยบายเท่านั้น ซึ่งต้องกระทำควบคู่กับการทำงานของมวลชนสื่อแฉในพื้นที่ซึ่งได้กล่าวไว้ในตอนต้น การมาเยือนของนางสาวยิ่งลักษณ์ ทำให้กระแสพรรคเพื่อไทยและกระแสสื่อแฉจุดถึงขีดสุดและรักษาระดับความเข้มข้นอย่างต่อเนื่อง

ก่อนวันลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2 วัน ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ ช่วยผู้สมัครพรรคเพื่อไทยหาเสียงเลือกตั้งครั้งสุดท้าย และสร้างกระแสสื่อแฉส่งท้ายอย่างยิ่งใหญ่ด้วยการรวมตัวกันในเขตอำเภอฝางหลายพันคนเคลื่อนขบวนด้วยรถยนต์มากกว่า 200 คัน และเดินตามท้องถนน ประชาชนให้ความสนใจและบางส่วนได้เข้าร่วมเดินขบวนด้วย ระหว่างการเดินทางรณรงค์หาเสียงครั้งสุดท้ายชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ นำเสนอข้อความเชิญชวนว่า “ให้เลือกคนดี พรรคการเมืองที่ฟังได้ โปรดใช้สิทธิของท่านในวันเลือกตั้ง” ข้อความนี้มีนัยยะชักจูงและโน้มน้าวผู้ลงคะแนนเสียงให้เลือกผู้สมัครพรรคเพื่อไทยอย่างไรก็ตาม ชมรมคนรักฝาง แม่ಾಯ ไชยปราการ จะไม่กล่าวชื่อผู้สมัครที่สนับสนุน แต่สื่อความหมายด้วยถ้อยคำเหล่านี้ “ประชาธิปไตย พรรคการเมืองที่มาจากทางเลือกตั้ง การต่อต้านระบอบอำมาตย์ และนโยบายที่ปฏิบัติได้จริง”

ยุทธศาสตร์ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย

การเลือกตั้งทั่วไปครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งครั้งที่ 2 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 พรรคเพื่อไทยต้องการได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ครบทั้ง 10 เขต เขตเลือกตั้งที่ 5 พรรคเพื่อไทยมีโอกาสชนะการเลือกตั้งไม่มากนัก เพราะผู้สมัครพรรคชาติไทยพัฒนาซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกันมีคะแนนความนิยมสูงกว่า ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อชัยชนะจึงกำหนดจากสถานะตกเป็นรองและเป็นเชิงด้านกว้าง (เพียงกมล มานะรัตน์, 2539) คณะกรรมการหาเสียงของผู้สมัครพรรคเพื่อไทยใช้ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การนำเสนอนโยบายพรรคเพื่อไทยและผลงานในอดีตของพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชน

ความโดดเด่นมากที่สุดของพรรคเพื่อไทย คือ นโยบายพรรคมีความสืบเนื่องจากพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนที่มีลักษณะประชานิยม มุ่งแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจและความเดือดร้อนของประชาชน

ผู้ยากไร้ คณะกรรมการหาเสียงของผู้สมัครพรรคเพื่อไทยสร้างความเป็น นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย ด้วยการนำเสนอความเป็นตัวแทนพรรคเพื่อไทยต่อผู้ลงคะแนนเสียง ถ้าเขาได้รับเลือกนโยบายตามที่หาเสียงและนโยบายเดิมจะถูกนำมาปฏิบัติ นโยบายจึงเป็น กฎสำคัญที่นำไปสู่ชัยชนะในการเลือกตั้ง เพราะเปรียบเทียบคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครทั้งสอง ความเป็น นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย ไม่อาจต่อกรกับความเป็น นายไกร ดาบธรรมได้ ถ้าพิจารณามุมมองของผู้ลงคะแนนตามหลักเหตุผล (Rational choice) คณะกรรมการหาเสียงของผู้สมัครพรรคเพื่อไทยกระตุ้นผู้ลงคะแนนตระหนักถึงผลที่จะได้รับจากชัยชนะของพรรคเพื่อไทย ซึ่งมีโอกาสสูงมากกว่าพรรคชาติไทยพัฒนาในการจัดตั้งรัฐบาล ประกอบกับการนำเสนอว่าถ้าจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 10 เขตเลือกตั้งพรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้ง 9 เขต มีเพียงเขตเลือกตั้งที่ 5 เท่านั้น ซึ่งไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทย จะเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาและงบประมาณสนับสนุนด้านต่างๆ ที่จะได้รับ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การช่วงชิงคะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกกลุ่ม

คณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทยเน้นการหาเสียงกับผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งทุกกลุ่ม มิใช่เน้นเฉพาะกลุ่มคนเสื้อแดงเท่านั้น การกำหนดยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การนำเสนอของพรรคเพื่อไทย แม้นโยบายเด่นจะเจาะกลุ่มชนชั้นกลางระดับล่างและกลุ่มผู้มีฐานะเศรษฐกิจ เหลือมล้ำเส้นความยากจน (Poverty line) ซึ่งคนสองกลุ่มนี้มีสถานะเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic status) ส่วนใหญ่ของกลุ่มคนเสื้อแดง แต่หลายนโยบายชนชั้นกลางก็ได้รับประโยชน์ รวมถึงผู้เพ่งสำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อดึงคะแนนเสียงผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มคนเสื้อแดงเท่านั้น ทำให้สร้างความเป็นพรรคการเมืองของผู้ขึ้นชอบนโยบายที่ปฏิบัติได้จริง ขณะที่คู่แข่งสำคัญจากพรรคชาติไทยพัฒนาเน้นรักษาฐานคะแนนเสียงเดิม ซึ่งประเมินว่ามีจำนวนมากพอจะชนะการเลือกตั้ง ส่งผลให้การกำหนดยุทธวิธีเพื่อช่วงชิงความนิยมลดความเข้มข้นจนถูกผู้สมัครพรรคเพื่อไทยแย่งชิงคะแนนทุกพื้นที่ แม้แต่ในเขตพื้นที่ฐานคะแนนเสียงสำคัญของตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดตั้งองค์กรที่ดีเพื่อสร้างความได้เปรียบ

ยุทธศาสตร์ทั้งสองข้างต้นจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการจัดการองค์กรที่ดี การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเลือกตั้งอย่างเป็นระบบ การจัดการองค์และการสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูง

ในการเลือกตั้งย่อมสร้างความได้เปรียบแก่ผู้สมัครคนดังกล่าวหน้าที่หลักของศูนย์อำนวยการเลือกตั้งเพื่อเป็นช่องทางติดต่อระหว่างผู้สมัครกับผู้ลงคะแนนเสียงถึงปัญหา ความต้องการในพื้นที่ผู้วิจัยพบว่า ผู้สมัครทั้งสองมีศูนย์อำนวยการเลือกตั้งมากกว่าหนึ่งแห่ง ข้อได้เปรียบของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย คือ คุณภาพบุคลากรในศูนย์อำนวยการเลือกตั้งฝ่ายต่างๆ มีประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้งและงานมวลชน รวมถึงสมาชิกจำนวนหนึ่งเกี่ยวข้องกับสายสัมพันธ์กับชมรมคนรักฝาง แม่ข่าย ไชยปราการ กลุ่มคนเหล่านี้ ได้แก่ อดีตข้าราชการ นักการเมืองท้องถิ่น พระสงฆ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พวกเขาเป็นที่รู้จักในวงกว้าง มีบาร์มีและมักใช้ความสัมพันธ์โน้มน้าวให้คนใกล้ชิดลงคะแนนหรือช่วยประชาสัมพันธ์แก่ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ประเด็นน่าสนใจ คือ ผู้สมัครพรรคเพื่อไทยสามารถชักจูงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันและในอดีตเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้ง

ส่วนผู้สมัครพรรคชาติไทยพัฒนาไม่มีความสัมพันธ์ไม่ติดนักกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขณะที่ประสบการณ์ทางการเมืองของคณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การตอบโต้ งานการข่าว ยังคงเป็นรองคณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทยค่อนข้างมาก แต่มีจุดแข็งที่งานมวลชนเพราะส่วนใหญ่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับสาธารณสุข กลุ่มอาชีพนี้ต้องคลุกคลีกับชาวบ้านไม่น้อยกว่ากลุ่มอาชีพอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับมวลชน

จุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้ความนิยมในตัวผู้สมัครพรรคเพื่อไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างน่าตกใจ คือ การเข้ามาช่วยผู้สมัครพรรคเพื่อไทยหาเสียงเลือกตั้งของนางสาวยิ่งลักษณ์ ผู้บริหารพรรคเพื่อไทย และแกนนำ นปช. แดงทั้งแผ่นดิน ณ โรงเรียนบ้านแม่ฮ่าง อำเภอแม่ฮ่าง ผู้เข้าร่วมฟังการปราศรัยจากทั้ง 3 อำเภอมากกว่า 20,000 คน เนื้อหาการปราศรัยเกี่ยวข้องกับนโยบายสำคัญของพรรค เช่น การรื้อฟื้นโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค กองทุนหมู่บ้าน การรับจำนำข้าวเปลือก และเงินเดือนปริญญาตรี 15,000 บาท ในการปราศรัยอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ต่อสายตรงมายังเวทีปราศรัยเพื่อขอความสนับสนุนประชาชนลงคะแนนเสียงแก่ผู้สมัครพรรคเพื่อไทย ผลการปราศรัยก่อให้เกิดกระแสพรรคตามที่คณะกรรมการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคเพื่อไทยและชมรมคนรักฝาง แม่ข่าย ไชยปราการ คาดหมายส่วนกระแสคนเสื้อแดงเกิดจากการโหมกระพือข่าวและการระดมมวลชนเข้าฟังการปราศรัยจนเกิดผลสะท้อนอย่างรุนแรงเป็นที่กล่าวถึงในพื้นที่

บทสรุป

จากบริบทความขัดแย้งทางการเมืองที่กลุ่มคนเสื้อแดงเป็นผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงจากรัฐ สร้างความคับข้องใจแก่กลุ่มคนเสื้อแดงและประชาชนจำนวนไม่น้อยในพื้นที่ ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนี้ชมรมคนรักฝาง แม่ฮาย ไชยปราการ และคณะรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทำงานร่วมกันโดยใช้จุดแข็งของพรรคเพื่อไทยนำเสนอนโยบายร่วมกับการสร้างอัตลักษณ์ร่วม เพื่อสร้างความเป็นพวกเรา (we) (ingroup) ให้แตกต่างกับฝ่ายตรงข้าม (us) (outgroup) ด้วยการเชื่อมโยงสมาชิกและผู้มีสิทธิเลือกตั้งบนฐานของการต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกัน ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งนี้ จากเดิม 3 คนเหลือเพียง 1 คน ส่งผลให้การแข่งขันในเขตเลือกตั้งนี้ ยิ่งสูงขึ้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องพิจารณาเลือกระหว่างผู้สมัครสังกัด พรรคการเมืองที่ประสบความสำเร็จและมีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล กับพรรคการเมืองที่นำเสนอคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร ชัยชนะของผู้สมัครพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้งครั้งนี้เกิดจากการสนับสนุนของชมรมที่มีการจัดองค์กรอย่างเข้มแข็ง เป็นระบบ และการวางแผนยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีในการเลือกตั้งของคณะรณรงค์หาเสียงที่นำเสนอนโยบายพรรคบนพื้นฐานของการสร้างอัตลักษณ์ร่วมและนโยบายของพรรคเพื่อไทย ส่งผลให้ผู้ลงคะแนนเขตเลือกตั้งที่ 5 เลือกพรรคการเมืองมากกว่าตัวบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาการเลือกตั้งวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 เขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาในเขตเลือกตั้งนี้ยังไม่อาจใช้เป็นข้อสรุปว่าชัยชนะของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยในเขตเลือกตั้งอื่นๆ เป็นผลมาจากการสนับสนุนของกลุ่มคนเสื้อแดงเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยชิ้นนี้ทำให้ทราบถึงการกำเนิดลักษณะร่วม และการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนเสื้อแดง จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงบทบาทในช่วงเวลาการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการศึกษา กลุ่มคนเสื้อแดงพื้นที่อื่นๆ
2. งานวิจัยชิ้นนี้ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในการนำเสนอยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในการเลือกตั้ง ซึ่งแต่เดิม พรรคการเมืองมักเน้นนำเสนอคุณสมบัติของผู้สมัครมากกว่า นโยบายพรรค แต่ในเขตการเลือกตั้งนี้ผู้สมัครกลับเน้นการประชาสัมพันธ์นโยบายและผลงานในอดีตที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

จึงน่าจะมีการศึกษาการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือการเมืองเรื่อง การเลือกตั้งในพื้นที่อื่นๆ ว่าระหว่างตัวบุคคลกับนโยบายพรรค ปัจจุบันมีความสำคัญมากกว่ากัน

3. การศึกษาเรื่อง การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง: ศึกษา การหาเสียงเลือกตั้งวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 เขตเลือกตั้ง ที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ เฉพาะและยังมีข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เน้น ผู้มีบทบาทสำคัญของชมรมคนรักฝาง แม่ฮาย ไชยปราการ คณะ รณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทย รวมถึงประชาชนระดับ แกนนำหมู่บ้าน ดังนั้น สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป การศึกษาควร กระทำในขอบเขตพื้นที่ใหญ่ขึ้น เช่น ระดับจังหวัดหรือระดับภาค และเก็บข้อมูลผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่านี้ หรืออาจศึกษา เิงเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่เพื่อทราบถึงความเหมือนความต่าง ของกลุ่มคนเสื้อแดง ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีของพรรค ตลอดจนปัจจัย อะไรที่ส่งผลต่อชัยชนะของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรค เพื่อไทย

เอกสารอ้างอิง

- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (25 สิงหาคม 2551). การปรับระบบการเมือง. *มติชน*, หน้า 6.
- เพียงกมล มานะรัตน์. (2539). *การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง: ศึกษากรณี การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของเทศบาลนคร เชียงใหม่ปี พ.ศ. 2547*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิชาติ สถิตนิรมัย. (14 กันยายน 2552). ขนชั้นกลางกับปรากฏการณ์ เสื้อแดง. *ประชาชาติธุรกิจ*, หน้า 34.
- อาทิตย์ วงศ์อติติกุล. (2549). *ชาวต๋อยไร้สัญชาติกับอัตลักษณ์: ศึกษากรณีกลุ่มชาติพันธุ์ชาวมุสลิมบ้านพญาไพรเล่ามา จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bernd, S., & Bert, K. (2001). Politicized Collective Identity A Social Psychological Movement. *American psychologist*, 56(4), 319-331.
- เอกสารประกอบการศึกษาของผู้ปฏิบัติการ นปช. แต่งตั้งแผ่นดิน พ.ศ. 2555. (2555). เอกสารประกอบการจัดงาน โรงเรียนการเมือง นปช. (แต่งตั้งแผ่นดิน) หลักสูตร ผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ครั้งที่ 13/2555-2556 ของ ผู้ปฏิบัติการ นปช. แต่งตั้งแผ่นดิน พ.ศ. 2555, 7 เมษายน 2556